

Kannað hví kvinnur drekka

Anna D. Hentze og Sigrun Samuelsen hava kannað og skrivað høvuðsuppgávu um kvinnur við rúsdrekkatrupulleikum. Hesum greiða tær frá á kvinnustevnuni næsta vikuskiftið

Eisini í Føroyum verður tað meira og meira vanligt, at kvinnur smakka sær á. Og summar teirra so nógv, at talað verður um rúsdrekkamisnýtslu. Úrslitið er, at fleiri teirra tørvar hjálp.

At menn hava drukkið ov nógv er gamalt. Men hví eru tað nú eisini kvinnur, sum ikki duga sær hógv við rúsdrekka? Henda spurning hava Anna D. Hentze og Sigrun Samuelsen, sum báðar lesa sálarfrøði, kannað og skrivað høvuðsuppgávu um.

Tað var ikki so vanligt fyrr í tíðini, at kvinnur tóku eitt glas ella bæði tvey. Tosað varð niður-

setandi um tær, ið komdu sær tað. Kvinnurnar gingu á odda í fráhaldsarbeiðinum, og í 1899 stovnaðu kvinnur í Havn sitt egnu fráhaldsfelag. Tær bóru átta fyrri, at kvinnur í Føroyum eins og í øðrum londum fóru at drekka, tá tað var ósmiligt.

Anna og Sigrun hava tosað við eldri kvinnur og við kvinnur, ið hava lagt sær ymiskt í geyma um kvinnur og rúsdrekka.

Hildið verður, at tað vant uppá seg við fiskararbeiðinum í 20- og 30-árunum. Fiskagenturnar búðu ofta illa og vóru langt frá húsi og heimi. Men Anna og Sigrun taka tó fyrivarni, tí at vera

fiskagenta varð ikki mett so høgt; onnur hava sæð niður á tær, og kanska eru frásagnirnar um fiskagenturnar og teirra drekkari ov nógv avgjerdar. Tey ríkar, kvinnur og menn, drukku eisini, men tey varð ikki tosað um.

Tá Føroyar vórðu her settar, og eingilskmenninir komu til landið í størum tali, fóru fleiri kvinnur at drekka, siga frásagnirnar. Nevnt verður eisini tíðarskeiðið í 60-árunum, tá nógv fólk flutti til Havnar, og kvinnur í størum tali fóru út á flakavirkin at arbeiða.

Tað er kortini ikki útiarbeiðið, ið fær kvinnurnar at drekka. Heldur er

tað broytt livsmynstur, og at spurnartekin er sett við tey viðföddu evnini hjá kvinnum til at vera mammur, sum passa hús og heim. Kvinnurnar sjálvar trúgva ikki longur upp á hesar eginleikar, og fleiri teirra trívast tí ikki við at hava heimaarbeiði burturav. Og fáa tær sær útiarbeiði, merkir tað í nógvum førum, at tær hava duplutt arbeiði, tí tær halda fram við at hava ábyrgd av húsi og heimi.

Sjálvsagt eru tað í hvørjum einstøkum føri eisini aðrar orsøkir til, at summar kvinnur misnýta rúsdrekka. Ymist er frá kvinnu til kvinnu. Tað kann vera okkurt í barn-

dóminum, í uppalingini, í hjúnarlagnum ella annað.

Ofta er tað torført at fáa kvinnur at vera við, at tær misnýta rúsdrekka. Tað verður hildið at vera skomm, og nógv var vilja heldur ikki viðganga tað. Um tað verða fleiri og fleiri, sum hava slíkar trupulleikar, ella tær tora betur at koma fram við teimum, kann vera ilt at siga. Men seinastu árin er talið av kvinnum, sum hava verið innlagdar, vaksið støðugt.

Fleiri teirra við misnýtslutrupulleikum siga ikki beinleiðis, hvat bagir, tá tær fara til lækna. Tær gremja seg um svøvnløysi, tunglyndi o.a.

Læknin kann tó skjótt fáa ferilin av, hvat í veruleikanum er áfátt.

Torført er at fáa sannleikan fram um rúsdrekkamisnýtslu hjá kvinnum. Tær skamma seg sjálvar, tí hini fordøma kvinnur, sum drekka. Borið verður meira yvir við monnum í somu støðu. Harafrat skal minni til, at ein kvinna verður skýrd alkoholikari.

Øllum hesum fara Anna D. Hentze og Sigrun Samuelsen at greiða nærri frá leygardagin á kvinnustevnuni í Norðurlanda Húsinum.

randi

Ingeborg Vinther:

Eg tók avleiðingarnar

Heimhjálparnir vóru ikki meira enn farnir aftur til arbeiðis eftir 18 daga langt verkfall við góðum úrsliti eftir teirra tykki, tá tíðindi komu fram um, at Ingeborg Vinther hevði sagt seg úr Javnaðarflokkinum.

Ingeborg Vinther, formaður í Føroya Arbeiðarafelag, hevur í nógv ár sitið í starvsnevndini hjá Javnaðarflokkinum. Nú hevur hon sagt seg úr bæði Vágs Javnaðarfelag og úr starvsnevndini.

— Eg havi tikið avleiðingarnar av tí støðu, Javn-

aðarflokkurin hevur havt seinastu tíðina. Serliga undir verkfallinum hjá heimhjálparunum, tá eitt satt undirgravingararbeiði varð gjørt móti fakrørsluni, sigur Ingeborg Vinther við Sosialin. Hon heldur, at Landsstýrið, ið kallar seg arbeiðaralandsstýri, hevur fært ein ógvuliga óvinarligan politikk móti fakfelegunum.

— Eg eri formaður í Føroya Arbeiðarafelag, men eg kundi hvørki góðtaka ella verja politikkinn hjá Landsstýrinum. Eg eri

fyrir frælsi og javnaði, tað er tað øvugta av tí politikki, sum ferdur verður. Tað hava vit sæð seinastu tíðina, sigur Ingeborg Vinther.

At fara upp í nakran annan flokk, hevur Ingeborg Vinther ikki hugsað um.

— Í Føroyum er eingin arbeiðarflokkur, sigur hon.

randi

Bente Hansen higir kvinnudagin

Eingin Märta Tikkanen

Tað munnu vera fleiri, sum hava gleitt seg til at hoyra finska rithøvundan Märta Tikkanen á kvinnustevnuni í Norðurlandahúsinum næsta vikuskiftið. Men nú hevur Märta boðað frá, at henni ikki ber til at koma nú. Hon er tó til reiðar at koma onkra aðra tíð, um

tað ber til.

Í staðin fyri hana hava fyrireikararnir roynt at funnið onkran annan norðurlendskan rithøvund at koma, og tað er eydnast teimum at fáa Bente Hansen úr Danmark at verða við á kvinnuráðstevnuni, ið verður vikuskiftið 7. og 8. mars. Bente Hansen er

mag. art í litteratúr. Hon er 46 ára gomul og hevur í nógv ár virkað í kvinnurørsluni. Hon hevur givið út fleiri bækur um politisk evni og eitt yrkingasavn »i virkeligheden«. Hesar yrkingarnar eru úr savninum:

Í nátt

í nátt vaknaði eg og var glað tey lógu bæði undir dýnuni og sparkaðu meg spakuliga í ryggin og í búkin

eg taldi árin hvussu mong aftrat